



Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Windroos te MACHELEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	5561
Instelling	Vrije Basisschool - De Windroos
Directeur	Gert ENGELS en Machteld VANDENEDE
Adres	Cornelis Peetersstraat 6 - 1830 MACHELEN
Telefoon	02-251.34.46
Fax	02-759.25.70
E-mail	info@dewindroos.net
Website	www.dewindroos.net
Bestuur van de instelling	Katholiek Parochiaal Onderwijs Machelen
Adres	Cornelis Peetersstraat 6 - 1830 MACHELEN
Scholengemeenschap	NoordRand
Adres	Hendrik Consciencestraat 25 - 1800 VILVOORDE
CLB	Vrij CLB Noordwest - Brabant
Adres	Nieuwstraat 120 - 1730 ASSE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	06-10-2014; 07-10-2014; 09-10-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09-10-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	24-10-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Geert DE WITTE
Teamleden	Hendrik D'HULSTER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Aanvangsbegeleiding.....	19
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool De Windroos in Machelen. De school ligt vlak in het centrum van de dorpskern. Ze profileert zich als een school waar iedereen zich goed kan voelen. In de omgeving is ook een basisschool van een ander net. De voorbije jaren kende de school zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling een voortdurende aangroei van kinderen. Een groot aantal kinderen heeft het Nederlands niet als thuistaal. Al diverse jaren nemen een pedagogisch en een administratief directeur elk halftijds het directieambt waar. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 29 september 2014 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en wiskundige initiatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en wiskunde de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de aanvangsbegeleiding en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen.

Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na. De kleuteronderwijzers plannen hun aanbod op basis van een koepel eigen planningsdocument. De school neemt de vrijheid om de specifieke planningsonderrichtingen van de koepel niet op te volgen maar brengt daardoor enigszins de methodiek van 'goed kleuteronderwijs' in het gedrang. Door de thematische benadering van het doorgaan aan de kleuterleeftijd aangepast aanbod, streven de klasleerkrachten de horizontale samenhang met andere leergebieden na. Met uitzondering van een begrippenlijst is de woordenschat van de verschillende groepen niet op elkaar afgestemd. De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de verschillende domeinen van Nederlands en wiskundige initiatie na en nemen daartoe gepaste initiatieven. In enkele klassen bieden de speelleerhoeken echter weinig kansen om talige en wiskundige ervaringen op te doen. De kleuteronderwijzers evalueren de kleuters nauwgezet en bieden gepaste ondersteuning aan. In verschillende klassen is er bewust aandacht voor het leren kiezen en stimuleren de teamleden doelbewust de zelfsturing. Geregeld volgen de kleuteronderwijzers nascholing om zich in specifieke noden verder te bekwamen. Door het consequent vroeg beëindigen van de klasactiviteiten gaat veel onderwijstijd verloren.

De resultaten die het schoolteam voorlegt, tonen aan dat de leerlingen van de lagere afdeling in voldoende mate de eindtermen bereiken voor Nederlands en wiskunde. De onderwijzers volgen voor beide leergebieden consequent een onderwijsleerpakket en bieden een doelgericht en gradueel onderwijsleeraanbod aan dat op het leerplan is afgestemd. De domeinen komen evenwichtig aan bod. De onderwijzers nemen gerichte initiatieven om de taalvaardigheid van de anderstalige leerlingen te verhogen. Ze evalueren de leerlingen nauwgezet en ze nemen de basiszorg ter harte. De verhoogde zorg mist planmatigheid. Er gaat veel onderwijstijd verloren door het systematisch vroeg beëindigen van de lesactiviteiten.

Het onderzoek naar de kwaliteit van de processen in de focus maakt duidelijk dat de begeleiding voor beginnende en nieuwe leerkrachten aan het begin staat van een ontwikkelingsproces. Een beleidsmedewerker informeert de betrokken teamleden over de praktische aangelegenheden. De pedagogisch directeur staat in voor de coaching en de evaluatie. De school beschikt niet over een gefaseerd traject om de betrokken leerkrachten te ondersteunen. Door de goede collegiale sfeer op school worden de beginnende leerkrachten goed opgevangen en kunnen zij gemakkelijk bij een collega pedagogisch-didactische ondersteuning vinden. Het schoolteam neemt de sociale en emotionele begeleiding ter harte.

Ze organiseert diverse acties om het welbevinden van de kinderen te verhogen. Ze evalueert regelmatig of de initiatieven nog doeltreffend zijn en stuurt deze bij. Het schoolteam streeft in alle fases van de begeleiding een sterke ouderbetrokkenheid na.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de leerkrachten de menselijke en inlevende benadering van professionele en persoonlijke problemen appreciëren. Het beleidsteam geeft de teamleden grote autonomie en voert weinig gerichte druk uit. Vanuit het beleidsteam is de sturing van het kleuteronderwijs beperkt, waardoor de kleuterafdeling een vrij zelfstandig en weinig gelijkgericht ontwikkelingstraject volgt. In de school bestaan er voldoende overlegstructuren en informatiekkanalen die bijdragen tot de constructieve communicatie binnen het team. In het schoolteam is een groeiende aandacht voor kwaliteitszorg aanwezig.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, hygiëne en veiligheid van de leer- en werkomgeving wijst uit dat het schoolteam de reglementering respecteert.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert de geselecteerde overige regelgeving op twee uitzonderingen na. Vooreerst is de wijze waarop de school de dossiers met betrekking tot het getuigschrift samenstelt en bewaart, niet conform de voorschriften. Daarnaast is het weinig transparant onderwijsleeraanbod in de facultatieve lessen in de lagere afdeling niet in overeenstemming met de reguliere onderwijstijd.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden voldoen aan de onderwijsdoelstellingen, de regelgeving en 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Het inspectieteam heeft vertrouwen in de kracht van het schoolteam om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten en om de onderwijskwaliteit, mede op basis van de aanbevelingen die de onderwijsinspectie in dit verslag formuleert, vorm te geven. Ze waardeert de inzet en de open en gemoedelijke sfeer in het team waardoor de bereidheid tot vernieuwen en verbeteren kansen krijgen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers nemen voor de verschillende domeinen initiatieven om een evenwichtig aanbod te doen. De thematische benadering van het onderwijsleeraanbod bevordert een horizontale samenhang met andere leergebieden. De evaluatiepraktijk en de basiszorg ondersteunen het ontwikkelingsproces.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Het onderwijsleeraanbod is gericht op de brede vorming. De evaluatiepraktijk en de basiszorg zijn kwaliteitsvol.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuteronderwijzers baseren zich op een koepel eigen planningsdocument als referentiekader om het aanbod in de leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie te bepalen. Daarbij zijn de ontwikkelingsaspecten richtinggevend.

Elke kleuteronderwijzer beschikt over een lijst van de ontwikkelingsaspecten op niveau van de leeftijdsgroep en de ontwikkelingsfase om het aanbod te plannen. Initiatieven om diepgaander klasintern te differentiëren komen in de planningsdocumenten niet voor. Voor terugkerende activiteiten verwijzen de kleuteronderwijzers soms naar leerplandoelen. De leerplannen Nederlands en wiskundige initiatie worden door de meeste kleuteronderwijzers nauwelijks geraadpleegd. De visie van de leerplannen zijn weinig inspirerend voor de activiteiten.

Het is geen gewoonte conform de voorstellen van het koepel eigen referentiekader om de ontwikkelingsaspecten te ordenen volgens de verschillende ervaringssituaties (zelfstandig spelen, explorerend beleven, ontwikkelingsondersteunend leren, ontmoeten). Bij de planning van de activiteiten gaan de kleuteronderwijzers uit van een mentale brainstorming van ideeën. Zelden bepalen ze vooraf doelen om daarna een passende activiteit te kiezen. Enkele kleuteronderwijzers bewaken summier op eigen initiatief de nagestreefde ontwikkelingsaspecten. Bij de planning is er doorgaans geen doelgerichte aandacht om alle ontwikkelings- en leerdomeinen evenwichtig aanbod te laten komen. Door deze eigen wijze van planning, komt de methodiek op 'goed kleuteronderwijs' van de onderwijskoepel in het gedrang die stelt dat de kleuteronderwijzer doelbewust ervaringssituaties creëert waarin kleuters onder bepaalde voorwaarden ervaringen kunnen opdoen. Voor diverse activiteiten en speelleerhoeken maakte het schoolteam op schoolniveau een gegradueerde lijst op van na te streven ontwikkelingsaspecten.

Omwillen van de thematische benadering is er een horizontale samenhang met andere leergebieden. Deze komt vooral intuïtief tot stand en in mindere mate op planmatige wijze. Er zijn weinig formele afspraken om de onderwijsleerinhouden over de groepen heen gradueel op elkaar af te stemmen en verticale samenhang te garanderen. De jaarplanning bevat voornamelijk de themaonderwerpen. Bij de planning van klasoverstijgende activiteiten en/of projecten komen inhoudelijke afspraken voor.

De kleuteronderwijzers beschikken over een leerlijn 'taalaanbod' gerubriceerd binnen diverse domeinen (omgaan met verhalen, verteltoneel, kringgesprek, gebruik van prenten, ...). De leerlijn ondersteunt de kleuteronderwijzers om passend in te spelen op het leeftijdsniveau en de instroomkenmerken van de kleuters.

Ondanks de vele taalarme en anderstalige kleuters heeft de school weinig systematische en intentionele aandacht voor een rijk aanbod van gradueel uitgewerkte woordenschat. De klasleerkrachten beschikken over een gegradueerde begrippenlijst voor wiskundige initiatie. Een kleuteronderwijzer werkt in overleg met de parallelklas per thema met dominante woordenschat die ze ook aan de ouders doorgeeft. Woordenschatverwerving over de groepen heen is niet op elkaar afgestemd. Sinds kort gebruikt de school een woordenschatlijst specifiek voor anderstalige kleuters om ook via pictogrammen hun behoeften kenbaar te maken. De taalactivering van de jongste kleuters krijgt ondersteuning door een methodiek met een klaspop. De kleuterafdeling beschikt over divers eigentijds bronnenmateriaal dat de kleuteronderwijzers aanwenden om het brede aanbod en de specifieke themawoordenschat te bepalen. Elke klas beschikt over een boekenhoek veelal aangepast aan het lopende thema. De kleuteronderwijzers voorzien in leesbevorderende activiteiten en werken vaak samen met de openbare bibliotheek. Vanaf de tweede kleuterklas zijn er bibbezoeken. Alle klassen kunnen er boekenpakketten samenstellen gelinkt aan het lopende thema. Soms komt de 'Bibmobiel' op de speelplaats te staan. Het gebruik van goed gekozen pictogrammen ondersteunt de initiatie tot lezen. De school zet in op het gebruik van prentenboeken, het 'verteltoneel' en het kringgesprek. Soms is een verteltafel aanwezig met concreet materiaal of prenten rond het thema. Diverse initiatieven zijn gericht op het ontluikend schrijfgedrag. Een onderwijsleerpakket ondersteunt de schrijfmotoriek.

Voor wiskundige initiatie beschikt de school over een begrippenlijst en een bronnenboek. De leerplandoelen voor getallen en bewerkingen worden zowel expliciet als impliciet in verschillende situaties nagestreefd. De doelen voor 'meten' (o.a. wegen) en ruimte (initiatie in meetkunde) komen eerder sporadisch aan bod.

Het team maakte afspraken om de ontwikkeling van het tijdsbegrip te ondersteunen door de verschillende kalenders gelijkgericht en volgens graduele opbouw op elkaar af te stemmen.

De themakeuzes sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters en zijn werkelijkheidsgericht. Hoewel sommige teamleden inspanningen doen om enkele hoeken aan te passen aan het lopende thema, zijn enkele klassen weinig werkelijkheidsgericht en ontwikkelingsrijk ingericht. De kleuteronderwijzers bieden activiteiten aan die een evenwicht nastreven tussen de cognitieve, de psychomotorische en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De wiskundige initiatie tijdens groepsactiviteiten wordt veelal ontwikkelingsondersteunend begeleid waardoor kansen om op explorerende wijze wiskundige inzichten te verwerven eerder beperkt zijn. Dit komt onder andere tot uiting in het beperkt gebruik van de zandbak en de geringe ontwikkelingsmogelijkheden in de winkelhoek van enkele klassen.

Het schoolteam realiseert diverse acties om de overgang van de kleuter- naar de lagere afdeling soepel te laten verlopen. Ze maakte tussen de verschillende afdelingen daartoe diverse praktische en inhoudelijke afspraken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Er is weinig aandacht voor een efficiënte organisatie van de speel- en werktijd van de kleuters waardoor veel onderwijstijd verloren gaat. Het is de gewoonte van de kleuteronderwijzers om voor tijd de activiteiten te beëindigen zodat de kleuters tijdig de school kunnen verlaten.

In verschillende klassen is er bewust aandacht voor het leren kiezen en stimuleren de teamleden doelbewust de zelfsturing.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De klasinrichting van sommige klassen leidt weinig tot een rijke en stimulerende werk- en speelomgeving om bij kleuters talige en wiskundige ervaringen uit te lokken. Een computer- en/of een luisterhoek ontbreken soms of zijn niet operationeel. In enkele klassen zijn de huis-, de verkleed-, de poppen- en/of winkelhoek eerder schraal. Toch slagen enkele teamleden erin boeiende leer- en speelmogelijkheden voor hun kleuters te creëren door intentionele begeleide activiteiten en een doordachte en aantrekkelijke klasinrichting.

In sommige klassen is het ontwikkelingsmateriaal weinig uitnodigend en werkelijkheidsgericht. Het beleidsteam beschikt niet over een doelgericht aankoopbeleid om de ontwikkelingsmaterialen tussen de groepen gradueel op elkaar af te stemmen. Vaak brengen klasleerkrachten met eigen financiële middelen ontwikkelingsmaterialen en uitrustingsmiddelen mee naar de klas.

De classificatie van het leer- en spel materiaal voor wiskundige initiatie op basis van de ontwikkelingslijnen en met het oog op gerichte differentiatie is in enkele klassen goed uitgebouwd.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Uit de diverse observatiedocumenten blijkt dat de kleuteronderwijzers voldoende aandacht hebben voor de ontwikkeling van de competenties van de kleuters. Het groeiboekje geeft de evolutie van de ontwikkeling weer. Het volgsysteem is congruent met de vooropgestelde ontwikkelingslijnen uit het referentiekader.

De intensiteit en de kwaliteit van de observaties is verschillend en leerkrachtgebonden. Het ontbreken van uniforme observatiedocumenten en de weinige schoolafspraken over de te observeren vaardigheden en inzichten bij elk kind, dragen daartoe bij.

Bij de observaties gaat veel aandacht naar de taalontwikkeling van de kleuter. Gegevens over de wiskundige ontwikkeling komen in de notities minder voor.

De teamleden duiden voor elke kleuter meerdere maal per jaar de algemene ontwikkeling op verscheidene ontwikkelingsdomeinen op een screeningsdocument met een kleurcode aan. Voor kleuters die voor een bepaald domein een ontwikkelingsrisico vertonen, wordt een meer diagnostische lijst ingevuld om het ontwikkelingsprobleem gedetailleerder te onderzoeken. De resultaten van deze screenings leiden meestal tot het aanbod van aangepaste onderwijsleeractiviteiten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De gegevens uit de observaties, het kindvolgsysteem en de overlegmomenten zorgen voor een gedegen beeldvorming om risicokleuters te detecteren.

De kleuteronderwijzers bieden vanuit hun zorggevoeligheid spontaan hulp aan kinderen met (dreigende) ontwikkelingsvertraging. Ze streven de basiszorg plichtsbewust na. Zo nemen ze binnen de dagelijkse klaspraktijk vaak kleuters eventjes apart om hen te begeleiden tijdens een opdracht. Deze zorg richt zich vooral op kleine ontwikkelingsproblemen. Ze werken ook doelbewust preventief. Zo is preteaching sterk ingeburgerd en hebben ze gerichte aandacht voor het fonemisch bewustzijn als belangrijke voorwaarde om te leren lezen.

De klasinterne ondersteuning door de zorgleerkrachten zijn goedbedoeld maar missen in belangrijke mate doelgerichtheid en planmatigheid. Het team waakt erover dat de specifieke taakopdeling van de zorgleerkrachten niet leidt tot uitstel van de zorginterventies.

Individuele hulpverlening op basis van een planmatige aanpak komt weinig voor. Voor enkele kleuters doet de school beroep op externe hulpverleners met wie ze goed communiceert. Het schoolteam heeft aandacht voor kleuters die voor zijn op hun ontwikkeling.

De kleuteronderwijzers doen inspanningen om doelgericht de ouderbetrokkenheid te verhogen. Ze schenken een bijzondere aandacht aan de betrokkenheid van anderstalige ouders.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De school stimuleert de teamleden tot het volgen van individuele nascholing. Deze zijn vooral gerelateerd aan individuele noden en in mindere mate aan door de school voorop gestelde prioriteiten. Diverse kleuteronderwijzers volgden gerichte nascholingen voor Nederlands; nascholingen gericht op de verhoging van de professionaliteit voor het leergebied wiskundige initiatie komen beduidend minder voor.

Het beleidsteam maakt gebruik van de expertise van het zorgteam om de deskundigheid van collega's te verhogen.

Kwaliteitszorg

Uit de documenten op schoolniveau blijkt dat het beleidsteam weinig gerichte en systematische aandacht besteedt aan de kwaliteitszorg in de kleuterafdeling. De kwaliteitszorg beperkt zich maar al te vaak tot individuele acties van de klasleerkrachten op klasniveau of tot initiatieven genomen door het zorgteam.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsleeraanbod is doelgericht, evenwichtig en gradueel opgesteld. De onderwijzers nemen diverse initiatieven om de taalvaardigheid van de anderstalige leerlingen te verhogen. De evaluatiepraktijk en de preventieve basiszorg dragen bij tot het bereiken van de eindtermen.

Curriculum	Een methode aanvankelijk lezen en een onderwijsleerpakket vormen de feitelijke referentiekaders om het onderwijsleeraanbod te plannen. De deelleerplannen sturen het aanbod in de dagelijkse praktijk niet aan.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	De onderwijzers volgen voor de verschillende leergebieden (spreken, luisteren, lezen, schrijven, taalbeschouwing en interculturele gerichtheid) vrij consequent de onderwijsleerpakketten wat een zekere garantie biedt voor een evenwichtig en volledig aanbod. Ook houden de onderwijzers in hun aanbod rekening met de instroomkenmerken van de leerlingen en zetten zij sterk in op de ontwikkeling van de spreekvaardigheid, de ontwikkeling van het leesbegrip en de woordenschatverwerving. De onderwijzers heroriënteren soms schrijfp opdrachten naar actualiteit of belangstelling.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Enkele onderwijzers ondervinden dat ze de vooropgestelde planning uit het onderwijsleerpakket niet altijd kunnen aanhouden door de grote verschillen in het taalniveau van de leerlingen. Dit gegeven dwingt hen in de planning tot niveaudifferentiatie die voor het domein lezen goed is uitgebouwd.

Door het gebruik van eenzelfde onderwijsleerpakket vanaf het tweede leerjaar is er gradatie in de opbouw van de kennis en de vaardigheden. De meeste onderwijzers zijn zich bewust van de meerwaarde van horizontale samenhang. Ze nemen dan ook diverse initiatieven die doelen van spreken, lezen en luisteren in andere leergebieden beogen.

Om het leesplezier van de (anderstalige) leerlingen te verhogen, werken de onderwijzers met een periodiek tijdschrift dat het begrijpend lezen combineert met actualiteit en wereldoriëntatie. Ze werken in samenwerking met de zorgleerkracht het aanbod uit op drie niveaus.

Sinds dit schooljaar beschikken de onderwijzers over een groot aantal luisterboeken die ze op niveau van de leerling aanbieden.

De meeste onderwijzers gebruiken de verschillende strategiekaarten van het onderwijsleerpakket om gericht het leerproces van de leerlingen te sturen en de zelfreflectie te stimuleren. Sommige leerlingen maken gebruik van individuele strategiekaarten in klein formaat.

In de meeste klassen zijn de actieve werk- en groepeeringsvormen voor interactieve taalverwerving goed uitgebouwd. Ze zijn vooral gericht op partnerwerk en coöperatieve werkvormen. In het kader van de ontwikkeling van de spreekvaardigheid, schenken de onderwijzers veel aandacht aan het klasgesprek.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	In alle leerjaren plannen de onderwijzers voldoende onderwijstijd voor het leergebied. Ze richten zich daarbij op de onderrichtingen van de onderwijskoepel.
	In het eerste leerjaar is de klaswerking bij het begin van het schooljaar gerelateerd aan deze van de kleuterwerking om de overgang kleuter-lager te bevorderen. De onderwijzers hergroeperen regelmatig de leerlingen in de klas. Ze doen dit vaak om op niveau leesmomenten te organiseren. De onderwijzers voorzien contract- en hoekenwerk waarin elementen van het leergebied Nederlands zijn opgenomen die aansluiten op het niveau van de leerling.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Het beleidsteam voorziet in de leermiddelen van de onderwijsleerpakketten. Het boekenaanbod in de klassen is kwalitatief verschillend; vaak wordt het aangevuld met boekenpakketten van de gemeentelijke bibliotheek. De boekenhoeken zijn meestal uitnodigend ingericht.
	Elke klas beschikt over twee laptops. De leerlingen kunnen die meestal tijdens het hoekenwerk gebruiken. Het spontaan geïntegreerd gebruik van ICT (informatie- en communicatietechnologie) komt in de klassen die niet beschikken over een digitaal bord, weinig voor. De school beschikt over specifieke software om leerlingen met dyslexie te ondersteunen.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De resultaten van de leerling voor Nederlands zijn opgenomen in de deliberatie van de klassenraad bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs.
	De onderwijzers evalueren met methodegebonden en eigen toetsen vooral de technisch cognitieve aspecten van de taal. Het schoolteam neemt genormeerde test af voor het screenen van de spellingvaardigheid en voor het bepalen van het niveau voor technisch lezen. Deze resultaten leiden voor technisch lezen tot het vormen van leesgroepen. De onderwijzers hanteren een 'zachte evaluatie' om spreken te evalueren. Leerlingen van het 4de en het 6de leerjaar nemen deel aan koepelgebonden toetsen. Meerdere onderwijzers zien het leerlingenwerk nauwgezet na. Enkelen geven een korte motiverende feedback. Opvallende vaststellingen of observaties noteren ze in een zorgschrift. Voor leerlingen met leerstoornissen zijn er compenserende maatregelen bij de evaluaties.
	De onderwijzers nemen elementen van observaties en testresultaten op in het leerlingvolgsysteem. Diverse onderwijzers moeten nog wennen aan het omgaan met het nieuwe digitale leerlingvolgsysteem. Mede daardoor hebben enkelen op basis van het leerlingvolgsysteem geen duidelijk beeld van de taalontwikkeling en het leerpad van de leerling. De degelijke evaluatiepraktijk leidt tot bijsturing van het curriculum. Op basis van foutenanalyses krijgen sommige leerlingen een gedifferentieerd aanbod in het onderwijsleerpakket en in de hoekenwerking.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De evaluatiepraktijk, observaties en formeel en informeel overleg dragen bij tot een brede beeldvorming en brengen de zorgnoden van de leerling in kaart.

De onderwijzers voorzien differentiatie in de klaswerking en in hoekenwerk. Soms worden leerlingen gegroepeerd rond de zorgtafel waarbij de klasleerkracht verlengde instructie of bijkomende ondersteuning biedt.

De onderwijzers nemen de preventieve basiszorg ter harte, werken gedifferentieerd en bieden passende remediëring aan. De binnenklasdifferentiatie is sterk gericht op tempodifferentiatie. Leerlingen krijgen veelal een verschillende hoeveelheid verwerkingsopdrachten na de instructie en sommige leerlingen krijgen aanvullende opdrachten om de buffertijd zinvol in te vullen. Soms is er ook curriculumdifferentiatie door bepaalde leerlingen vrij te stellen van moeilijker verwerkingsopdrachten. De meeste onderwijzers hebben voldoende aandacht voor leerlingen die nood hebben aan meer uitdagingen.

Hoewel de onderwijzers diverse leesbevorderende initiatieven nemen om de kwaliteit van het lezen te verhogen, slagen veel leerlingen er niet in het vooropstelde leesniveau te halen.

Het beleidsteam voorziet in alle klassen ondersteunende activiteiten door zorgleerkrachten. Deze verhoogde zorg is voornamelijk vraaggestuurd. De zorgwerking wordt weinig planmatig uitgetekend en uitgevoerd waardoor het effect van de vele zorguren beperkt is.

Het zorgteam onderneemt acties om leerlingen die leerproblemen hebben met een dieperliggende oorzaak of ernstige leervertraging te ondersteunen. Voor dergelijke leerlingen doet de school ook regelmatig beroep op externe hulpverlening die naschools remediërende opdrachten uitvoert. Voor leerlingen met dyslexie zijn er compenserende maatregelen. Enkele leerlingen maken gebruik van een aangepast curriculum.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Diverse onderwijzers hebben in de voorbije schooljaren door middel van individuele nascholing hun expertise met betrekking tot het leergebied Nederlands verhoogd. Enkelen spelen daarbij proactief in op de veranderde leerlingenkenmerken.

Kwaliteitszorg

In het schoolwerkplan zijn diverse items opgenomen om een permanente kwaliteitszorg na te streven.

**Inbreuk(en) op
regelgeving**

De school voorziet elke middag een halve lestijd facultatieve onderwijstijd voorafgaand aan de namiddagsessie. In deze sessies doen de klasleerkrachten in de eerste graad een aanbod Nederlands, in de tweede graad is er afwisselend een aanbod Nederlands en taalinitiatie Frans en in de derde graad is er een aanbod Frans. De onderwijsinspectie stelt vast dat deze activiteiten in de praktijk niet als vrijblijvend beschouwd worden en dat het aanbod regelmatig aansluit op het reguliere curriculum. Hiermee overtreedt de school de onderwijsreglementering.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate. Het consequent gebruik van eenzelfde onderwijsleerpakket garandeert in zekere mate de verticale samenhang en de volledigheid van het onderwijsleeraanbod. De evaluatiepraktijk en de preventieve basiszorg zijn degelijk uitgebouwd.

Curriculum Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

Het schoolteam koos enkele schooljaren geleden voor eenzelfde nieuw onderwijsleerpakket na analyse van diverse tegenvallende outputgegevens. Het onderwijsleerpakket vormt het feitelijk referentiekader voor het onderwijsleeraanbod. De onderwijzers raadplegen maar zelden de leerplannen. De kerngedachten en de ondersteunende visie van eindtermen en het leerplan zijn bij een aantal onderwijzers weinig gekend. Het schoolteam toetste het onderwijsleerpakket aan het leerplan om na te gaan of het aanbod dekkend is.

Het vrij consequent volgen van eenzelfde onderwijsleerpakket zorgt in belangrijke mate voor een gradueel opgebouwd onderwijsleeraanbod. Er is vanuit het pakket een evenwichtige benadering van de diverse domeinen. De onderwijzers doen inspanningen om het wiskundeonderwijs levensecht aan te bieden waardoor ze een horizontale samenhang met andere leergebieden nastreven. Alle onderwijzers volgen de bijsturing op schoolniveau om het klokkezen aan te passen.

De onderwijzers linken soms bewust het onderwijsleeraanbod aan de leefwereld van de leerlingen. Daarbij hebben ze aandacht voor actualiteit en wereldoriënterende onderwerpen.

Sommige onderwijzers stimuleren doelbewust het (inter)actief leren van de leerlingen. Daartoe voorzien ze in leergesprekken, ondersteunende materialen, partnerwerk of specifieke werkvormen zoals hoekenwerk of peertutoring. Deze didactische principes steunen soms meer op persoonlijke inzichten dan op een gedragen schoolvisie.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het beleidsteam voorziet in voldoende klassikale en individuele leermiddelen om het wiskundeonderwijs te ondersteunen. De meeste onderwijzers maken aanvullend leermiddelen zelf aan. De veelal doelgerichte en efficiënte aanwending van het digitale bord tijdens het onderwijsleerproces heeft niet alleen een ondersteunende functie maar verhoogt ook de betrokkenheid van de leerlingen.

Hoewel elke klas over twee laptops beschikt, creëren de onderwijzers voor de leerlingen maar weinig mogelijkheden om ICT spontaan en geïntegreerd aan te wenden. De leerlingen krijgen meestal kansen om wiskundige vaardigheden op de computer in te oefenen tijdens het hoekenwerk.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers streven een evenwichtige en representatieve evaluatiepraktijk na waarbij ze oog hebben voor alle domeinen, vaardigheden en attitudes. Tijdens de inoefenfase volgen ze de leerlingen goed op en gaan ze na of er eventuele problemen zijn. Bij leerlingen die daar nood aan hebben bieden ze hulp of geven ze verlengde instructie. Meerdere onderwijzers zien het leerlingenwerk vrij snel na en geven soms een korte feedback.

Elke klasleerkracht beschikt over een zorgschrift waarin ze observaties en/of toetsresultaten noteren van methodegebonden en eigen toetsen. Testresultaten van genormeerde toetsen worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Al deze gegevens vormen de basis van het evaluatiegesprek op het (in)formeel zorgoverleg en het MDO (multidisciplinair overleg).

De leerlingen van het 4de en 6de leerjaar nemen deel aan netgebonden (eind)toetsen. De toetsresultaten worden vergeleken met de referentiegroep. De analyse van de toetsresultaten gebeurt niet steeds diepgaand.

De meeste onderwijzers maken regelmatig foutenanalyses van diverse toetsen of testen om veel voorkomende fouten in kaart te brengen. Veelal leidt dit tot interventies op klas- of leerlingniveau. De onderwijzers besteden de nodige aandacht aan extra uitdagingen voor sterkere leerlingen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Via overgangsgesprekken en vanuit de gegevens van het leerlingvolgsysteem hebben de klasleerkrachten bij de aanvang van het schooljaar een vrij goed beeld van de vorderingen en eventuele moeilijkheden voor wiskunde van elke leerling.

Over het algemeen besteden de onderwijzers voldoende aandacht aan de preventieve basiszorg en zijn ze alert voor leerlingen die het wat moeilijker hebben met het onderwijsleeraanbod. De onderwijzers bieden snel bijstand of geven verlengde instructie. In elke klas is een zorgtafel aanwezig waar de onderwijzer leerlingen individueel of in niveaugroepjes ondersteuning geeft. Soms mogen sterkere leerlingen helpen bij zwakkere klasgenoten.

Alle onderwijzers maken gebruik van de differentiatiemogelijkheden die het onderwijsleerpakket voorziet in de vorm van basis- en uitbreidingsoefeningen. De school staat ook voor gedifferentieerd huiswerkbeleid waardoor leerlingen huiswerk op maat krijgen. De meeste onderwijzers besteden voldoende aandacht aan leerlingen die extra uitdagingen nodig hebben; zij beschikken daartoe in de klas vaak over aantrekkelijke materialen of oefenmappen.

In overleg met het schoolteam en de ouders bieden de leerkrachten voor enkele leerlingen een aangepast leertraject wiskunde aan. Voor leerlingen die een aangepast curriculum volgen, legt het zorgteam in elk domein het onderwijsprogramma vast. Leerlingen met dyscalculie krijgen ondersteuning van de zorgleerkracht.

Hulpvragen op het MDO geven aanleiding tot inzet van verhoogde zorg door de zorgleerkrachten.

Voor leerlingen met speciale noden of hardnekkige wiskundeproblemen voorziet het schoolteam, in samenspraak met de ouders en het CLB (centrum voor leerlingenbegeleiding), in compenserende en/of dispenserende maatregelen. Voor dergelijke leerlingen doet de school soms beroep op externe hulpverlening.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

Enkele onderwijzers hebben de afgelopen jaren de bestaande professionaliseringsmogelijkheden benut om hun deskundigheid en handelingsbekwaamheid ten aanzien van het leergebied wiskunde te verhogen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent ze de mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft op een voorbeeldige wijze gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen. Ze houdt ook zoveel als mogelijk rekening met de opmerkingen van haar personeelsleden. De knelpunten qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de inspectie vaststelt, zijn gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. Binnen haar budgettaire mogelijkheden doet de school de nodige inspanningen om de uitvoering van de plannen te bewaken.

De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt. Er is op school een cultuur waarbij de preventieadviseur en de directie zich verantwoordelijk voelen voor de bewoonbaarheid en veiligheid. Beiden hebben een voldoende zin voor verantwoordelijkheid en nemen initiatief om problemen onmiddellijk aan te pakken of om gespecialiseerde diensten aan te spreken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid Het beleidsteam beoogt met de aanvangsbegeleiding voor beginnende en nieuwe leerkrachten dat zij zich snel op school goed voelen en geïntegreerd worden in het schoolteam. De beleidsmedewerker heeft de specifieke opdracht om deze visie te bewerkstelligen.

Omwille van de beperkte doelgerichtheid staat de aanvangsbegeleiding aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Ondersteuning De beleidsmedewerker informeert de beginnende en nieuwe leerkrachten over de diverse praktische schoolaangelegenheden. Daarbij vormt de brochure 'Schoolafspraken – Handige gids voor leerkrachten' de leidraad. De pedagogisch directeur staat in voor de pedagogisch-didactische begeleiding. Hoewel het op de school mogelijk is dat 'coachen' en 'evalueren' door verschillende teamleden wordt ingevuld, treedt de pedagogisch directeur zowel op als coach als evaluator. De uitgesproken collegiale sfeer op school draagt ertoe bij dat de beginnende leerkracht goed wordt opgevangen.

De school beschikt niet over een gefaseerd traject om de betrokken leerkrachten te ondersteunen. Uit de gesprekken die de onderwijsinspectie tijdens de doorlichtingsfase voerde, blijkt de geringe pedagogisch-didactische ondersteuning op leerkrachtniveau.

Doeltreffendheid Het beleidsteam beschikt niet over een stappenplan om binnen het traject op regelmatige basis de reeds afgelegde weg te evalueren. De evaluatie van beginnende leerkrachten door het beleidsteam staat voornamelijk in het teken van verdere tewerkstelling. Tussentijdse formele feedback is zeldzaam.

De onderlinge professionele openheid vormt een stimulerende factor om regelmatig op informele basis aan zelfreflectie en zelfevaluatie te doen.

Ontwikkeling Het beleidsteam voorziet momenteel niet in vernieuwende initiatieven om een planmatig en coherent traject uit te tekenen om beginnende leerkrachten te coachen. Noch in de prioriteitenplanning, noch in het teamgericht of individueel nascholingsplan is dit schooljaar een professionaliseringstraject voor de aanvangsbegeleiding voorzien.

De scholengemeenschap geeft dit schooljaar een aanzet om rond aanvangsbegeleiding van beginnende leerkrachten te werken.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid Zowel in de zorgvisie als in het opvoedingsproject van de school steken elementen om op school- en klasniveau doelgericht te werken aan de socio-emotionele begeleiding van kinderen. Zich goed voelen op school, graag naar school komen en prettig samenleven zijn pijlers waarrond de school acties onderneemt. Mede doordat deze visie gedragen is door alle leerkrachten, zijn de teamleden alert voor de sociale en emotionele problemen.

Om gedegen keuzes te maken voor de sociale en emotionele begeleiding van individuele kinderen screenen de leerkrachten meerdere malen per jaar het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen. Deze en andere resultaten opgenomen in het kind- en leerlingvolgsysteem worden besproken op het zorgoverleg en monden uit in gerichte begeleiding. Het beleidsteam motiveert het beleid vanuit de noden van de leerlingeninstroom waarbij de school een veilige basis wil zijn voor haar kinderen.

Ondersteuning De school voert een preventief en een remediërend beleid op psychologisch, sociaal en emotioneel vlak. Op schoolniveau werkte ze daartoe diverse initiatieven uit (pestbeleid, speelplaatsbeleid, de tweemaandelijks puntjes leef- en leerhoudingen, huiswerkbeleid, gebruik van picto's geluidsniveau om het welbevinden in de klas en op school te verhogen, het rollenspel gekoppeld aan de 'time-out stoelen' op de speelplaats,...).

Binnen de sociale en emotionele begeleiding vervult de klasleerkracht een belangrijke rol; dit zowel bij detectie van (mogelijke) problemen als bij de uitwerking van een oplossing. Kinderen met hardnekkige problemen krijgen adequate ondersteuning na grondig overleg in en met het zorgteam. Zo nodig gebeuren extra observaties om het probleem bij een kind te analyseren en te duiden.

De school beschikt over een leerlingenraad die periodiek samenkomt. De uitwerking van voorstellen van de leerlingenraad hebben al geleid tot een verhoging van het welbevinden van kinderen (aanleren spellen op de speelplaats, kinderbal, kooknamiddag, ...).

In de begeleiding van alle socio-emotionele problematieken betrekken de teamleden de ouders heel sterk. De pedagogisch directeur volgt de kinderen op die vaak afwezig zijn; ook hiervoor neemt ze stevast contact op met de ouders.

Doeltreffendheid Op teamvergaderingen evalueert het schoolteam de effecten van genomen acties binnen het sociale en emotionele beleid. Sommige analyses leiden tot bijstellingen. Op het diagnostische en op het multidisciplinaire overleg gaat het schoolteam geregeld na of de interventies het gewenste effect hebben.

Het schoolteam levert inspanningen om de kwaliteit vanuit een ruimer perspectief te bewaken. Daartoe komt de sociale en emotionele begeleiding aan bod in de verschillende formele en informele bevestigingen die de school doet bij zowel ouders, leerkrachten als kinderen. Daarnaast staat ze open voor de inbreng en de evaluatie vanuit externe diensten waarmee ze samenwerkt.

Ontwikkeling De directeur participeert aan een gemeentelijke werkgroep kansarmoede.

In het prioriteitenplan van dit schooljaar voorziet het beleidsteam in teamgerichte en individuele nascholing (project bouwen vriendschap, oplossen van conflicten, speelplaatsspelletjes,...). Naar aanleiding van specifieke klasproblematieken (moeilijk handelbare leerling, kinderen en kansarmoede, ...) krijgen leerkrachten kansen om gericht de eigen deskundigheid te verhogen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Al diverse jaren nemen een pedagogisch en een administratief directeur het directieambt waar. De taakinvulling is duidelijk omschreven en gecommuniceerd met de leerkrachten en externen. Om de informatiedoorstroming te optimaliseren tussen de twee halftijdsen, voorziet het beleidsteam in een wekelijks overlegmoment. Uit de gesprekken met de leerkrachten blijkt een appreciatie voor de menselijke en inlevende benadering van professionele en persoonlijke problemen.

De school beschikt over een beleidsmedewerker. Hij ondersteunt de directeur en de leerkrachten op pedagogisch en praktisch vlak. In de praktijk vormt de beleidsmedewerker vaak het eerste aanspreekpunt van de leerkrachten voor in hoofdzaak praktische aangelegenheden. De beleidsmedewerker staat in voor de opvang van nieuwe en beginnende leerkrachten. Daarenboven is hij ICT-coördinator en coach muzische vorming.

Het beleidsteam geeft de teamleden grote autonomie en voert op hen weinig gerichte druk uit. Door de beperkte opvolging van de klaspraktijk blijven kansen liggen om (nieuwe) teamleden te begeleiden en bij te sturen en zo systematisch te werken aan de onderwijskwaliteit.

Vanuit het beleidsteam is de sturing in het kleuteronderwijs beperkt, waardoor de kleuterafdeling een vrij zelfstandig en weinig gelijkgericht ontwikkelingstraject volgt.

Het zorgteam neemt als ondersteunend netwerk haar verantwoordelijkheid op. De pedagogisch directeur volgt het multidisciplinair overleg nauwgezet op.

Visieontwikkeling De school profileert zich als een open school waarop alle teamleden en kinderen zich goed kunnen voelen. Ze hecht veel belang aan de sociale en emotionele ontwikkeling van leerkrachten en kinderen en aan de zorgwerking.

Diverse acties en initiatieven ontstaan regelmatig op wat het schoolteam spontaan als nuttig en noodzakelijk acht voor kwaliteitsverbetering en stoelen vaak minder op een duidelijke langetermijnvisie.

Visieteksten en beleidsdocumenten zijn veelal goed uitgewerkt maar zijn weinig richtinggevend voor de dagelijkse klaspraktijk. De meeste teamleden ervaren vooral het informeel overleg met de parallelleerkracht als sturing voor de dagelijkse werking.

Besluitvorming In de school bestaan er voldoende overlegstructuren en informatiekanalen die bijdragen tot de constructieve communicatie binnen het team en het besluitvormingsproces. Het mandaat dat diverse leerkrachten opnemen in de werkgroepen, leidt tot een sterkere participatie en betrokkenheid bij het beleid.

Kwaliteitszorg	In het schoolteam is een groeiende aandacht voor kwaliteitszorg aanwezig. De school beschikt over een outputdossier met interne evaluatiegegevens en bevragingen. Een aantal bijsturingen vloeiden hier uit voort. Inspelend op de groeiende taal- en cultuurdiversiteit doet de school inspanningen om de kwaliteit van haar communicatie met ouders te bevorderen. Onder andere de schoolpoortcontacten en de betrokkenheid van de ouders bij het klasgebeuren getuigen hiervan.
GOK- en zorgbeleid	Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Er is nog weinig aandacht voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
Inbreuken op de regelgeving	Het schoolbeleid is onvoldoende transparant rond de organisatie van de schooluren en van de facultatieve lessen Nederlands en Frans voor alle leerlingen van de lagere afdeling. De facultatieve lessen Nederlands en Frans buiten de lesuren zijn vaak gericht op het nastreven en bereiken van de eindtermen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Enkele kleuteronderwijzers richten de speelleerhoeken doelgericht met ontwikkelingsrijk materiaal in.
- De onderwijzers leveren degelijke inspanningen om met de anderstalige leerlingen de eindtermen Nederlands te bereiken.
- De evaluatiepraktijk is kwaliteitsvol.
- De leerkrachten nemen hun verantwoordelijkheid in de basiszorg ernstig op.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam neemt diverse (preventieve) acties voor de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen.
- De leerkrachten geven spontane ondersteunende zorg aan kinderen met sociale en/of emotionele noden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De leerkrachten waarderen de menselijke en inlevende benadering van professionele en persoonlijke problemen van het beleidsteam.
- Het beleidsteam doet inspanningen om een positieve werksfeer te creëren en de betrokkenheid van de leerkrachten te verhogen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de methodiek op 'goed kleuteronderwijs' van de onderwijskoepel explicieter toepassen bij de planning van het onderwijsleeraanbod.
- De kleuteronderwijzers kunnen voor het onderwijsleeraanbod Nederlands meer rekening houden met de instroomkenmerken van de kleuters.
- Sommige kleuteronderwijzers kunnen de speelleerplekken verrijken met meer talige en wiskundige impulsen.
- De kleuteronderwijzers kunnen de verticale samenhang in het onderwijsaanbod explicieter nastreven.
- De onderwijzers kunnen de kansen verhogen om ICT spontaan en geïntegreerd toe te passen in de lessen.
- Het schoolteam kan de verhoogde zorg planmatiger uittekenen en uitvoeren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het beleidsteam kan voor de aanvangsbegeleiding een planmatig traject opstellen om leerkrachten te coachen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleidsteam kan een intensere en meer inhoudelijke begeleiding in het kleuteronderwijs opzetten met het oog op een meer gelijkgericht ontwikkelingstraject.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school moet voor de getuigschriften van de leerlingen de verplichte dossiers aanleggen en bewaren zoals het decreet basisonderwijs dit voorschrijft (decreet basisonderwijs, art. 53 - 57).
- De organisatie van de schooluren en van het facultatieve aanbod Nederlands en Frans moeten transparant zijn voor de ouders. Het reguliere aanbod Nederlands en Frans mag niet doorlopen tijdens het facultatieve aanbod (decreet basisonderwijs art.28, §1, 3°).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert DE WITTE de inspecteur-verslaggever	Gert ENGELS en Machteld VANDENEDE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	